

2024_Anul TRIBUNA 140 (II): Bălcescu și urmașii lui!

- nimic pe acest pământ nu se câștigă fără muncă îndelungată?

- demisia lui Eminescu de la Timpul! - „păsăreasca” gazetarilor?

1850 1889
**unul dintre simbolurile
Revoluției de la 1848!**
Bălcescu și urmașii lui!
**nu mai împărtășim entuziasmul
cărții lui Bălcescu pentru ideile,
profesate azi de
colegii lui de la 1848!**
**Mihai
Eminescu**

1819 1852
Nicolae Bălcescu

1884
**Anul
Tribuna
140**
2024

**nimic pe acest pământ, pentru a fi priicios,
nu se câștigă fără muncă îndelungată!**
**Oare un stejar care-l rupi de la rădăcină și-l
sădești ... într-o grădină de lux are viitor?**

MIERCURI 29 Iunie 1883 Administrația, Calea Victoriei Nr. 32. ANUL VIII - No. 142

ABONAMENTELE

pe 4 luni	42 lei
pe 6 luni	52 lei
pe 9 luni	62 lei
pe 12 luni	72 lei

Prețul anual pe avans

ANUNȚURI ȘI INSERTURI

Liniă de tipar pe pag. 17. 40
Carton pe pag. 12. 1.50
... .. 2.50

TIMPUL

REDACTIA, STRADA STIRBEI-VODA Nr. 2.

București, 28 Iunie 1883

pe jurnalist de la judecătorii sei naționali jurști, și cau trit d'inaintea tribunalului guvernului, recomandând acestora să se declare competente și recompensând pe magistrații cari au

cumplite se fi achite este de reabutare, nu va fi în stare nici el a a bate unele caractere tari ce se găsește într'însa, și teamă ne e că, cîntînd victoria presă tot, va pierde și

raportul prefectului publicat prin Ministerul, Consiliul municipal a răscăle pe d. Mănescu de primar și arșului. - A.

câte doi Episcopi creștini, căci a-căstă este opri de canonice conciliilor ecumenice. Avastă apăsătoare s'a vînt până acum numai în Statele cari nu sunt creștine, Papa des-

În fiecare an, la 15 ianuarie, sărbătorim **Ziua Culturii Naționale**, 2024 fiind anul în care comemorăm 135 de ani de la stingerea din viață a celei mai cunoscute și influente personalități din literatura română. Acum, este momentul să reamintim că, până la apariția Tribunei, din redacția ziarului „**Timpul**” (ce apărea la București de patru ori pe săptămână, în perioada 15 martie 1876, până la 17 martie 1884!) făceau parte trei mari scriitori ai literaturii noastre: Mihai Eminescu, Ion Luca Caragiale și Ioan Slavici. În unul din primele numere ale ziarului „**Timpul**”, jurnalistul Eminescu publica articolul „**Bălcescu și urmașii lui**”, despre marele revoluționar pașoptist, amintind că în 2019, Academia Română a reparat o eroare seculară argumentând că istoricul, scriitorul și diplomatul român este unul dintre simbolurile revoluției de la 1848; reproducem selectiv: «Peste două-trei zile va ieși de sub tipar „**Istoria lui Mihai-Vodă Viteazul**” de Nicolae Bălcescu. Se știe neobositul zel cu care acest bărbat de inimă și înzestrat de natură c-o minte pătrunzătoare și c-o fantezie energică a lucrat la istoria lui Mihai-vodă. Din sute de cărți și documente el a cules, c-o adevărată avariție pentru gloria nației românești, toate colorile din relații și notițe, cu care apoi a zugrăvit acea icoană măreață, din care figura voievodului românesc iese din prosceniu (n.r. prosceniu - avanscena; aici în frunte), vitejească, și mîndră, și vrednică de a se coborî din strălucita viță a Basarabilor. Limba lui Bălcescu este totodată culmea la care a ajuns românimea

îndeobște de la 1560 începînd și pînă astăzi, o limbă precum a scris-o Alecsandri, Const. Negruzzi, Donici, și care astăzi e aproape uitată și înlocuită prin „pășăreasca” gazetarilor.

Deși Bălcescu se întemeiază pretutindena pe izvoare și scrierea lui e rezultatul unei îndelungate și amănunțite munci, totuși, munca nu se bagă nicăieri în samă, precum în icoanele maeștrilor mari nu se vede amestecul amănunțit de vopsele și desemnul îngrijit linie cu linie. (...) Nicolae Bălcescu e de altminteră o dovadă că limba românească, pe vremea lui, și-nainte de dînsul, era pe deplin formată și în stare să reproducă gîndiri cît de înalte și simțiri cît de adînci, încît **tot ce s-a făcut de atunci încoace în direcția latinizării, franțuzirii și a civilizației „pomădate” a fost curat în dauna limbii noastre.**

Deși nu mai împărtășim entuziasmul cărții lui Bălcescu pentru ideile, profesate azi de colegii lui de la 1848, deși ne-am încredințat cu durere că chiar aceia ce azi le reprezintă nu mai sînt pătrunși și se slujesc numai de dînsule ca de o pîrghie pentru ajungerea unor interese mici, deși știm că dacă inima lui era vie în vremea noastră, prin cartea lui ar fi trecut o suflare rece de ironie asupra piticilor cari imaginau a împărtăși simțirile unei inimi pe care n-au știut-o prețui niciodată, totuși, entuziasmul lui ca atare ne încălzește, căci este sincer, adevărat, energic, s-arată cu acea neșovăire de care ne minunăm în caracterele antichității. Dumnezeu a fost îndurător și l-a luat la sine înainte de a-și vedea visul cu ochii, înainte de a vedea cum contemporanii care au copilărit cu dînsul, și în cercul lui de idei, le-au exploatat pe acestea, ca pe o marfă, cum au introdus formele goale ale occidentului liberal, îmbrăcînd cu dînsule pe niște oameni de nimic. El s-ar înspăimînta văzînd cum a fost să se realizeze pe pămîntul nostru libertate și lumină. El ar vedea parlamente de păpuși neroade, universități la care unii profesori nu știu nici a scrie o frază corect, gazetari cu patru clase primare, c-un cuvînt oameni cari, văzînd că n-au încotro de lipsa lor de idei, fabrică vorbe nouă, pentru a simula o cultură care n-o au și o pricepere pe care natura n-a voit să le-o deie.

Murind în Italia, sărac și părăsit, rămășițele lui dorm în pămîntul din care a pornit începătura neamului nostru, cenușa sa n-a sfințit pămîntul patriei, ci e pe veci amestecată cu aceea a sărăcimii din Palermo. Cu limbă de moarte însă și-a lăsat manuscriptele sale d-lui Ioan Ghica, și astăzi, după un pătrar de veac din ziua morții lui, Societatea academică a însărcinat pe d.A. Odobescu cu revizuirea și editarea scrierii, care va vedea lumina la vreme, astăzi, cînd vitejia și virtutea țaranului nostru ne face să uităm fățarnicia și micimea de suflet a oamenilor de la 1848 și nemernicia unora dintre comandanții improvizați de frații roșii (n.a.: liberalii) care, pentru a-și dura glorie pe acții, duc ca d. colonel Angelescu la o moarte sigură și fără de nici un folos pe acest popor viteaz și vrednic de a fi altfel guvernat. Facă-se această scriere evanghelia neamului, fie libertatea adevărată idealul nostru, libertatea ce se cîștigă prin muncă. Cînd panglicarii politici care joacă pe funii împreună cu confrății lor din Vavilonul de la Seina se vor stinge pe rudă, pe sămîntă, de pe fața pămîntului nostru, cînd pătura de cenușeri (n.a.: copiști, conțopiști), leneșă, fără știință și fără avere, va fi împinsă de acest popor în întunecul ce cu drept i se cuvine, atunci abia poporul românesc își va veni în fire și va răsufli de greutatea ce apasă asupra lui, atunci va suna ceasul adevăratei libertăți. **Dar suna-va acel ceas?** Oare tinerimea care astăzi își uită limba și datinele prin cafelele Parisului și care se va întoarce de acolo republicană și îmbuibată cu idei străine, răsărite din alte stări de lucruri, va fi mai în stare să înțeleagă pe acest popor, a cărui limbă și istorie n-o mai știe, ale cărui trebuințe nu le înțelege, ale cărui simțiri o lasă rece? Fi-vor în stare acei tineri să înțeleagă că **nimic pe acest pămînt, pentru a fi priicos, nu se cîștigă fără muncă îndelungată**, că toate cocoșările lor de-a gata prin intrigi de partidă și prin lingușirea deșertilor și fățarnicilor roșii nu sînt de nici un folos pentru țară? Fi-vor destul de înțelepți ca să nu lingușească patimile mulțimei cu fraze sunătoare,

ci s-o facă a vedea lămurit că **munca și numai munca este izvorul libertății și a fericirii** și cum că cei ce pretextează că bunurile morale și materiale se cîștigă prin adunări electorale, prin discursuri de cafenea și prin articole de gazetă sînt niște șarlatani, care amăgesc poporul în interesul lor și spre risipa buneistări? La întrebările acestea răspunsul e greu; ne temem chiar de a face concluzia finală.

Oare un stejar care-l rupi de la rădăcină și-l sădești în mod meșteșugit într-o grădină de lux are viitor? Oare neamul românesc, cu toată trăinicia rădăcinilor, are viitor, cînd trunchiul e rupt de întreg trecutul nostru și răsădit în mod meșteșugit în stratul unei dezvoltări cu totul străine, precum este pentru noi cea franțuzească? Iată întrebări la care nu îndrăznim a răspunde. **Dumnezeul părinților noștri să aibă îndurare de noi.** M. Eminescu. (*Timpul*, an. II, 1877, nr. 265 din 24 noiembrie, ...). În lucrarea „**Presa românească de la începuturi pînă în prezent. Dicționar cronologic 1790-2007**” (vol. I, 2008) - autor Ion Hangiu, este reprodusă și „**Demisia lui M. Eminescu de la ziarul Timpul**”, sursa: Torouțiu, S.D.L. vol. III, p.114, 115. Reproducem această epistolă a poetului național pentru a cunoaște convingerile acestuia la 16 februarie 1883: «Domnule prezident, Aflu cu părere de rău, fără ca eu să fi fost întrebat măcar, că d.N. Basarabescu, redactorul poate prea cunoscut al foii **Poporul** (n.a.: ziar care a apărut la București, de la 18/30 august 1871 pînă în octombrie 1976 și de la 17 mai 1881 pînă la 21 aprilie 1892), colaborează în mod regulat la redacția **Timpul**. Permiteți-mi a vă declara că mie unuia nu mi-e încă cu totul indiferent cu cine împărtășesc onoarea de a colabora la una și aceeași publicațiune. Am fost pururea - nenumărate coloane din șapte ani ai **Timpului** o dovedesc - în contra celor scriitori care cred a se putea dispensa și de talent, și de cunoștințe, și de idei, numai dacă vor vorbi într-un mod incalificabil de persoana regelui, pînă în momentul cînd mîna monarhului semnează - cu dispreț - vreun decret de decorare sau de numire în funcție. E lesne că nu pot primi solidaritatea în asemenea pene, oricît de mare ar fi îndealtimele credința mea în principiile conservatoare. Avînd părerea de rău a vă declara că, în asemenea condiții mi-e peste putință de-a mai colabora la **Timpul**, vă rog să binevoiți a primi încredințarea totală că hotărîrea mea nu-mi alterează nici credința în principiile conservatoare, nici împlușează respectul pe care vi-l datoresc. **M. Eminescu**».

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa online:

<https://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2024-tribuna-140-2-balcescu-si-urmasii-lui-nimic-pe-acest-pamint-nu-se-cistiga-fara-munca-indelungata-demisia-lui-eminescu-de-la-timpul-pasareasca-gazetarilor-173733.html>

În: *Tribuna*, 07 ianuarie 2024